

POSTANOWIENIE

23 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 23 kwietnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B. K., K. K., K. K. 1 i Z. K.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W., P. spółce akcyjnej w L. i L. R.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w L.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 7 października 2022 r., I ACa 274/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącej na rzecz powodów kwotę po 1350 zł
(tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 12 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w Zamościu zasądził od pozwanych – P. S.A. w W., L. R. i P. S.A. w L. na rzecz powódki B. K. kwotę 25 500 zł z bliżej określonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz na rzecz powodów K. K., K. K.1 i Z. K. kwoty po 24 000 na rzecz każdego z nich z bliżej określonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie (pkt I), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt II); postanowił o nieobciążaniu powodów kosztami postępowania poniesionymi przez pozwanych (pkt III); nakazał ściągnąć od

pozwanych na rzecz Skarbu Państwa — Sądu Okręgowego w Zamościu bliżej wskazaną kwotę wydatków poniesionych przez Skarb Państwa (pkt IV).

2. Na skutek apelacji powodów i pozwanych Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z 7 października 2022 r. w punkcie pierwszym (I) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że podwyższył kwotę zasądzoną na rzecz powódki B. K. do 81.500 zł oraz kwoty zasądzone na rzecz powodów K. K., K. K.1 i Z. K. do 80.000 zł na rzecz każdego z nich oraz w bliżej określony sposób zmienił zaskarżony wyrok w zakresie zasądzonych na rzecz powodów odsetek za opóźnienie; w punkcie drugim (II) zmienił zaskarżony wyrok w zakresie zasądzonych kosztów procesu; w punkcie trzecim (III) oddalił apelację w pozostałej części; w punkcie czwartym (IV) orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego oraz w punkcie piątym (V) orzekł o przejęciu na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych.
3. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiódł pozwany P. S.A., zaskarżając go w całości. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podniósł, że skarga jest oczywiście uzasadniana z tego względu, że sąd jego zdaniem całkowicie błędnie uznał, że działania pracownika skarżącego w sposób zawiniony przyczyniły się do powstania szkody.
4. W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwani wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie od skarżącego na rzecz każdego z powodów zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

5. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia

orzeczeń umożliwiające rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.; nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wówczas usprawiedliwione.

6. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.
7. Odnosnie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jako przesłanki przyjęcia jej do

rozpoznania, wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

8. Analiza sprawy i wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie daje wystarczających podstaw do przyjęcia, że została wykazana przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., uzasadniająca przyjęcie sprawy do rozpoznania.
9. Zarzuty skarżącego dotyczą w istocie przeprowadzonego przez sądy obu instancji postępowania dowodowego i sprowadzają się do podważania dokonanej przez sądy obu instancji oceny dowodów zmierzających do ustalenia, czy zaistniał stan faktyczny pozwalający na zastosowanie przesłanki egzoneracyjnej przewidzianej w art. 435 § 1 *in fine* k.c., tj. czy szkoda powstała wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą prowadzący przedsiębiorstwo nie ponosi odpowiedzialności. Tymczasem zgodnie z art. art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest sądem prawa, a nie sądem faktu i nie dokonuje kontroli prawidłowości oceny dowodów przeprowadzonej przez sąd drugiej instancji, jak również kontroli prawidłowości dokonanych ustaleń faktycznych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2011 r., III CSK 72/10). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji

instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny dowodów, co jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym. Zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość orzeczenia sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie SN z 15 października 2020 r., IV CSK 136/20).

10. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).
11. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).
12. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ms]